

ניקוד בפועל	ניקוד ד	מס' נבחנת: 284239
		שאלה 1
		סעיף א
2	2	חוק הסדר התדיינות - בהתאם לס' 4 לחוק להסדר התדיינות, בתום 60 ימים מיום הגשת הבקשה ליישוב סכסוך, אם הצדדים לא הגיעו להסדר מוסכם בהליך ליישוב סכסוך בהסכמה, הצד שהגיש תחילה את הבקשה ליישוב סכסוך, יכול להגיש תוך 15 יום תביעה לערכאה שיבחר בה. התקופות שצוינו באירועון תואמות את התקופות המצוינות בסעיף החוק. כלומר, ליאם, אשר הגיש את הבקשה ליישוב סכסוך היה בעל זכות קדימה ויכול היה לבחור בערכאה שאותה מעדיף – בית הדין הרבני.
0	2	גם כלנית הגישה תביעה בזמן, כלומר עם תום 75 ימים מיום הגשת התביעה ולכן בנושאים שבהם ליאם לא הגיש תביעה (מזונות אישה) או בנושאים שבהם הכריכה לא הייתה כדין, זכותה של כלנית היה להגיש תביעה
2	2	הסמכות בנושאי גירושין: בחינת תנאי ס' 1 לחשבד"ר: לביד"ר סמכות ייחודית לדון בענייני נישואין וגירושין של יהודים בישראל, אזרחי המדינה או תושביה פירוט בעניין הנושאים השונים:
0	1	משמורת: לביד"ר הסמכות לדון בסוגיית המשמורת אשר כרוכה מעצם טיבה וטבעה לתביעת הגירושין (שרעבי, וינטר).
3	3	מזונות ילדים: הלכת שרגאי; בע"מ 7628/17 פלוני נ' פלונית - דעת רוב – הלכת שרגאי שרירה וקיימת ולא ניתן לכרוך לבית הדין הרבני את נושא מזונות הילדים; דעת המיעוט של השופט הנדל – ניתן לכרוך לבית הדין הרבני את נושא מזונות ילדים.
0	1	מזונות אישה: התביעה לא נכרכה על ידי ליאם לביד"ר, ולכן הסמכות לדון בנושא היא של בית המשפט האזרחי אליו הוגשה התביעה בעניין
2	2	רכוש – בהתאם לע"א גולדמן, יש לכרוך במפורש. אם יוחלט שהכריכה עמדה במבחן המשולש, הסמכות לדון בסוגיית הרכוש תהיה לביד"ר, כיון שנכרכה לגירושין. ניתן לטעון שבנוגע לרכוש שלא נכרך – הדירה ברמת גן וחשבון בנק של כלנית מלפני הנישואין - הסמכות תהיה לבימ"ש לענייני משפחה
0	1	לעניין הכריכה יש לבחון את תנאי ס' 3 לחשבד"ר
2	2	האם תביעת הגירושין כנה? בהתאם לתורג'מן, יש לבחון האם בכתב התביעה פורטה עילה הלכתית לגירושין - במקרה זה, פורטה עילה הלכתית לגירושין - עקב הבגידה של האישה.
2	2	האם הכריכה התבצעה כדין? לא ניתן לכרוך מזונות ילדים (ר' דיון לעיל)
2	2	האם הכריכה כנה? ע"מ תורג'מן - פיצול תביעות מעיד על חוסר כנות בכריכה
		התייחסות לקביעת ביה"ד שיש לו סמכות:
1	1	בהתאם לבג"צ 8497/00 פייג-פלמן - אם אחת הערכאות כבר הכריעה בשאלת הכריכה, על הערכאה המקבילה להימנע מלדון בכך, לאור עקרון הכיבוד ההדדי, אלא אם מתקיים "טעם מיוחד" שמצדיק זאת
3	4	נבדוק, האם מתקיים טעם מיוחד - פגם חמור היורד לשורש הסמכות - ביד"ר לא נימק את החלטתו; לא התקיים דיון מקדים ונפרד לגבי תנאי הכריכה ; ביד"ר התייחס לנושא מזונות האישה בלי שכלל נכרך ; בנוסף, נכרכה סוגיה שיתכן שאינה ניתנת לכריכה - מזונות הילדים
		סעיף ב
		1.ב:
1	1	אם יפסקו מזונות – החיוב ייעשה לפי העיקרון של "עולה עמו ואינה יורדת עמו" – כלנית זכאית למזונות בהתאם לרמת החיים שקיימו בני הזוג.
1	1	דיון בנושא של קיזוז פוטנציאל השתכרות (ביקל, פדן ואברהם)
1	3	פלולי – לא קוזה יכולת ההשתכרות כשהיה מדובר בעקרת בית שלא עבדה 30 שנים. השוואה למקרה של כלנית , שגם היא לא עבדה מחוץ שנים רבות, ולכן בהתאם להלכה זו לא יקוזה פוטנציאל ההשתכרות שלה. מנגד, מדובר בפחות שנים שהיא לא עבדה בהן
2	2	טענת הגנת פטור - סטייה מנורמת ההתנהגות המינית של כלנית – בגידה
		2.ב:
2	2	התייחסות לע"א 904/91 כהן; פס"ד גל - החלת עיקרון ההדדיות
0	1	בנוסף - הביקורת של פרופ' ליפשיץ על החלת העקרון כאשר האישה סרבנית גט
		3.ב:

2	2	מזונות לפי הדין הדתי ניתנים רק במהלך הנישואין ועד הגט, לכן, אם הצדדים יתגרשו, כלנית כבר לא תהיה זכאית למזונות
2	2	יחד עם זאת, כלנית תוכל לנסות להגיש תביעה למזונות אזרחיים . כלנית תטען שהיא אינה משתכרת ושהיא נתמכת ע"י ליאם, ולכן היא תנסה לבקש מזונות אזרחיים, בשל תרומתה למאמץ המשותף, ולזמן מוגדר וקצר לפי האוביטר בבע"מ 3151/14 פלונית
		4.ב:
2	2	אם ניתן פס"ד שמחייב את האישה לקבל את הגט, לפי ההלכה, לא קיימת לה יותר זכות למזונות
0	1	אבל בפרשת כהן גם במקרה זה הפעילו את עקרון ההדדיות.
		5.ב:
7	7	האם יש לשלול את מזונותיה של כלנית עקב סרבנות גט? בע"מ 3151/14 : דיון בשאלה האם סרבנות גט מהווה חוסר תום לב, בין היתר בהתחשב בסמכויות בית המשפט האזרחי. ניתוח הגישות השונות של השופטים : ברק ארז : ככל שאין חיוב גט, אין בסרבנות משום חוסר תו"ל. רובינשטיין : יש סמכות לבימ"ש אזרחי לקבוע שקיים חוסר תו"ל לנוכח מדיניות אזרחית עצמאית; זילברטל : יש סמכות. ההבחינה האם הסרבנות מקורה בנקמנות או העדר הגנה כלכלית
		סעיף ג
1	1	הדירה ברמת גן – ס' 5 (א)1 מחריג מאיזון המשאבים נכסים אשר התקבלו במתנה
4	4	האם יש אפשרות להכיר בדירה ברמת גן כנכס משותף לאור עקרונות השיתוף הספציפי מנח הדין הכללי : בפסיקה עד בע"מ 1398/11, היו 3 גישות : גישה מצמצמת שדורשת כוונת שיתוף ספציפי ; גישת אמצע : מודל הקהילה/ אורח חיים קישורי ; וגישה רדיקלית, לפיה ככלל יש שיתוף בדירת מגורים חיצונית
3	3	בע"מ 1398/11, השופט דנציגר דרש "דבר מה נוסף" על מנת להכיר בדירת המגורים. השופט עמית ציין אינדיקציות שונות שיכולות להיות דבר מה נוסף, כמו אורך הקשר או תרומה כלכלית; השופט זילברטל דבק במודל הקהילה
3	3	בדנצ' הבגידה שופטי המיעוט נוקטים בגישה מצמצמת הסכמית הענקית, שופטי הרוב בגישת ביניים ברוח גישת הקהילה המשפחתית. השיתוף מבוסס כוונה אך לא צריך הוכחה פוזיטיבית. דגן והקר ובמידה מסויימת השופטת ברק ארז - הגישה הרדיקלית ברירת מחדל שיש שיתוף
6	6	יישום לפי כל הגישות : לפי הגישה המצמצמת אין ערבוב נכסים. לא ברור האם יש אינדיקציה אחרת לשיתוף, ובוודאי לא מנקודת מבטה של כלנית ולכן לא יחול השיתוף. לפי הגישה המרחיבה ביותר יהיה שיתוף. לפי גישות הביניים - מקרה ביניים : מחד מדובר בדירת מגורים, בנישואים ראשונים, יש ילדים משותפים. מנגד אין עירבוב נכסים או השקעה כספית של ליאם בנכס. הם חיו בדירה זו רק מספר שנים עד שעברו לדירה בתל אביב. הכסף מהשכירות על הדירה הועבר לחשבון בבנק נפרד של כלנית. מספר שנות הנישואים מקרה ביניים
		השפעת הבגידה
2	2	התייחסות לפסיקה לפיה בגידה אינה בגדר נסיבות מיוחדות המצדיקות סטייה מכלל איזון המשאבים בהתאם לס' 8 (בג"ץ 8928/06).
0	2	דנצ'צ' הבוגדת : כל 9 השופטים אומרים במפורש שאשמה מינית לא יכולה להיות שיקול כדי לקחת לאדם מה שכבר יש לו . לגבי נכסי מאמץ משותף יש קונצנזוס מלא שלא נוכל לומר שבגלל הבגידה מישהו לא יקבל 50% אלא פחות.
		ביחס להשפעת הבגידה על נכס חיצוני - מחלוקת בדנצ'ץ הבגידה :
0	1	ברק-ארז : בגידה אף פעם לא משנה מבחינת חלוקת הרכוש (למעט הסכם מפורש)
0	1	חיות (דעת הרוב) : רק בגידה של לפני התגבשות השיתוף ובנוסף רק בגידה ממושכת "העולה לגדר חיים כפולים" תשפיע על חלוקת הרכוש
0	1	מינץ, שטיין וסולברג : כל בגידה שאם האדם היה יודע עליה מראש לא היה מתקשר היא בגידה רלוונטית.
0	1	הבחנה בין המקרה של דנצ'ץ הבגידה בו עלתה הטענה ל"תנאי מכללא" השולל שיתוף בהעדר אינדיקציה שכזו ביחס לזוג הקונקרטי ובכך ערבה שיקולים נורמטיביים [כפי שהסביר פרופ' ליפשיץ]. אל מול מקרה בו יש אינדיקציה ביחס לצדדים הספציפיים שהבגידה תשלול שיתוף

0	6	יישום לפי כל הגישות : לפי ברק-ארז : בגידת ליאם לא תשפיע על השיתוף בהעדר הסכם מפורש. לפי מינץ, שטיין וסולברג : ככל הנראה מקרה בו הבגידה תשלול כוונת שיתוף. יש אינדיקציה ביחס לצדדים הספציפיים שאם האישה הייתה יודעת על הבגידה אז לא הייתה משתפת : עולה מרצונה המיידית להתגרש לאחר ששמעה על הבגידה. לפי חיות : מקרה ביניים - מחד, ככל הנראה בגידה ממושכת יחסית. יתכן שבשל העובדה שזו בגידה עם גבר היא עולה לגדר "חיים כפולים".
0	1	בנוסף : לפי שופטי המיעוט בגידה אפילו חד פעמית לפני התגבשות השיתוף יכולה לשלול כוונת שיתוף
2	2	הכסף בחשבון הבנק של כלנית שנפתח מלפני הנישואין - ס' 5 (א)(1) מחריג מאיזון המשאבים נכסים מלפני הנישואין. עולה שאלה בעניין כספי השכירות על הדירה ברמת גן , ככל הנראה לא יחולקו בין הצדדים (אלא אם יקבע שיש לחלק את שווי הדירה בין הצדדים)
1	1	הכספים בחשבון הבנק המשותף - יחולקו שווה בשווה בהתאם להסדר איזון המשאבים
1	1	בית המגורים בתל אביב – השווי יחולק שווה בשווה בהתאם להסדר איזון המשאבים
		נכסי קריירה ומוניטין של ליאם :
1	1	אפשרות להחלת ס' 8 לחוק יחסי ממון - פערים בכושר ההשתכרות
1	1	טכניקות קנייניות : הבעיה ביישום המודל הקנייני - ניתן לחלק לפי סעיף 8 רק במידה ורכוש ממשי עולה על ההון האנושי
1	1	יש להעלות שאלה האם במקרה שלנו ההון האנושי גבוה מההון הממשי
1	1	הפרשנות של פרופ' ליפשיץ – שימוש בס' 5 לחי"מ. פרשנות שאינה אידאלית לדבריו, אך מסתדרת עם התכלית. מחלוקת בפסיקה האם לאמץ גישתו של ליפשיץ.
1	1	המודל הקנייני מעורר את שאלת ההבחנה בין כשרון אישי לתוספת (ליאם כבר למד עיצוב אופנה כאשר בני הזוג נישאו אך מאידך כלנית אפשרה לו להתקדם בעבודה בעת שגידלה את הילדים).
		יש להכריע בין תשלום עיתי לבין תשלום חד פעמי.
		טכניקות לא קנייניות :
0	1	אומדנא – סכום חד"פ.
2	2	פיצוי על הפסדי קריירה בגין ויתור על הקריירה של כלנית. התייחסות לטכניקה שהתגבשה - אחוז מן ההפרש של המשכורת כפונקציה של שנות הנישואים
1	1	גישה לפיה אין לחלק נושר השתכרות , למעט מקרים קיצוניים. האם המקרה שלנו הוא קיצוני?
1	1	התייחסות למזונות משקמים
		סעיף ד
2	2	קיימת הבחנה בין דיני הרכוש הזוגי, שמגדירים מה היקף העיזבון – קרי מה נחשב לרכוש משותף שיחולק ומה לא ; לבין דיני הירושה, שמגדירים את אופן חלוקת העיזבון. לכן, יש לנכות את חלוקת הרכוש הזוגי בטרם תחולק הירושה
		האם ניסן בן זוג לעניין ירושה ?
1	1	יש לבחון האם מבחינה מהותית ליאם וניסן נחשבים נשואים לפי שלוש הגישות : פרופ' שאווה - בוחנים לפי הדין שחל בישראל, ובישראל לא מוכרים נישואין אזרחיים
1	1	וינתקון - גישת סימן 46 (כללי ברירת דין אנגלים) - עושים הבחנה : מבחינת היבטים צורניים (איך מתנהל הטקס) - ע"פ הכללים הדין הוא דין מקום הטקס. אם במקום מסויים הטקס מתבצע ע"י פקיד עירייה וכך הוא בוצע, אז ההיבטים הצורניים מתקבלים. מבחינת שאלת הכושר להינשא - ההכרעה היא ע"פ הדין האישי של בני הזוג, לפי מקום מושבם. כלומר, אם בני הזוג הם אזרחי ותושבי ישראל יש לבחון מהו הדין הדתי שלהם, וזה יותר מצמצם. אם הם יהודים - ההכרעה בעניין תוקף נישואיהם תהיה עפ"י דין תורה. יישום
1	1	זוסמן - גישת דין מקום עריכת הנישואין (כללי ברירת דין אמריקנים) - אם התקיים אקט משפטי בחסותו של דין זר, ואותו דין זר מכיר בתוקפו של האקט המשפטי, גם אנחנו נכיר בתוקפו של האקט. במקרה שלנו, נבדוק את התוקף בהתאם למקום בו בניה"ז בחרו להנשא
		אם לא יוכרו כנשואים באופן מהותי, ניתן להכיר בהם כידועים בציבור :
4	4	על מנת שהם יוכרו כידועים בציבור, עליהם לצלוח 4 מבחנים : (1) מגורים משותפים - יישום ; (2) משק בית משותף - יישום ; (3) אינטימיות - יישום ; (4) הכרה חברתית - יישום
0	1	הם התחתנו בחו"ל, דבר שמחזק את ההכרה

5	5	יש לציין כי למעט האפשרות שבני הזוג נשואים לפי דעתו של זוסמן (ואז הירושה מתחלקת לפי ס' 11 לחוק הירושה), בכל מקרה אחר הם יורשים לפי ס' 55 לחוק. אמנם לשון הסעיף היא "איש ואשה", אולם בפסק דין של בית המשפט המחוזי [ע"א 3245/03] הוחל הסעיף גם על בני זוג בני אותו מין. בכל מקרה, לפי הנתונים הם היו פרוידים בזמן המוות ולכן לצורך דיני הירושה (אך לא דיני הרכוש) הם לא נחשבים כנשואים
3	3	לפי חוק הירושה החלוקה היא חצי לצאצאים וחצי לבן הזוג. אם ניסן יוכר כבן זוג וכל הנכסים הם 6 מליון הש"ח, אז ניסן מקבל חצי מכוח חזקת השיתוף/ חוק יחסי ממון, ואם הוא נשוי, את החצי השני הוא חולק ביחד עם נתנאלה וליאור. לעומת זאת, אם יקבע שניסן לא יורש (כפי שיפורט להלן), אזי הילדים לבדם יתחלקו ברכוש מהעזבון
3	3	מעמדו של ניסן בעיזבון: תלוי בתוקף הנישואין: בהקשר זה יש לציין את הקונסטרוקציה של השופט ברק לגבי הרחבת המונח "נשוי" לצורך חוק הירושה: אם נשוי – זכאי לרשת; ככל שידוע בציבור – לא זכאי לרשת, שכן לא היה ידוע בציבור בעת המוות (סעיף 55 לחוק הירושה)
0	3	אם בצוואה ליאם ציוה את כל רכושו לליאור ולנתנאלה, בשלב הראשון, ניסן מקבל חצי מכוח חזקת השיתוף/ חוק יחסי ממון. את החצי שנותר, יקבלו ליאור ונתנאלה
שאלה 2		
0	1	ס' 1 לחוק קובע, כי לבתי הדין הרבניים סמכות שיפוט ייחודית בענייני נישואין וגירושין. ס' 3 לחוק מוסיף, כי הוא מוסמך לדון גם בעניינים הכרוכים בגירושין, לרבות מזונות לאשה וילדי הזוג כאשר בעל דין כרוך אותם בתביעת הגירושין
4	4	הצעת החוק מבקשת לקבוע שהסמכות לבית הדין בעניינים הכרוכים לגירושין תהיה רק בהסכמת הצדדים, ולא ניתן יהיה לבצע כריכה חד צדדית של אחד מבני הזוג
יתרונות:		
5	5	צמצום מירוף הסמכויות; מתן הזדמנות ליישוב הסכסוך בדרכים אלטרנטיביות; היעדר כפיה של התדיינות בפני ערכאה דתית על הצדדים; חסכון בעלויות של זמן שיפוטי בהליכים שעניינם שאלת הסמכות/ כפילות דיונים.
חסרונות:		
5	5	הסכם בהתאם למוצע בהצעת החוק נערך בצל ההתדיינות בעניין הגירושין, על כן קיים חשש ממשי שבית הדין ילחץ על הצדדים להסכים לתנאי שכזה, שכן הוא רואה בכך חובה דתית. אין ספק שהרחבה זו תפגע במיוחד בנשים, שכן מעמדן בבית הדין הרבני נחות ובלחץ הגט הן יאלצו לתת את הסכמתן לסמכותו של בית הדין. לפיכך יש חשש שאף שהחוק יקבע שההסכמה תהיה חופשית למעשה זו לא תהיה הסכמה אמיתית; במקרים מסויימים, עלול לחול שיבוש בהבנת הצדדים לגבי מהות הסכמתם להקנות סמכות לביד"ר, ולא תמיד ברורה להם מהות הסכמתם וההשלכות כך; מתח ביחסי דת – מדינה , המפלגות הדתיות יתנגדו לשינוי החוק; בנוסף – ההצעה אינה מבקשת להקנות סמכות דומה לשאר בתי הדין הדתיים;
105		ציון

הערות

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

--

